

Dilimiz barada

Category: Kitapcy, Türkmen dili
написано kitapcy | 24 январа, 2025
Dilimiz barada DILIMIZ ÜZERINE

Dilimiz, konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yıllardan beri, yüzyıllı aşkın bir zamandan beri durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu bir buyuran oldu diye değil, değişmesi gerektiği için, değiştirmek zorunda olduğumuzdan, içimizden duyduğumuz için değişiyor. Elimizdeki dille, dünden kalan dille, istediğimizi söyleyemediğimiz, istediğimiz gibi söyleyemediğimiz için değişiyor. Bu değişme, bir bakıyorsunuz hızlanıyor, çok kimseleri şaşkırtacak, başlarını döndürecek kadar hızlanıyor; bir bakıyorsunuz ağırlaşıyor, artık duracak sanıyorsunuz. Ama durmuyor. Durdurmak kimsenin elinde değil; durdurabilsek, çoktan durduracaktık. Yazarlarımızın çoğu ta başlangıçtan beri, bu değişmeye sinirleniyor, bu değişmeyi istemiyor. Kimi öfkelenip bağırıyor. Sonra öfkeleneni de, eğlenip alay edeni de değişmeye uyuyor, dilini değiştiriyor, bir gün önce istemediği yeni dille yazıyor.

Türkçe'de, yazı dilimizden Arap dilinin, Fars dilinin kurallarına göre kurulmuş isim, sıfat takımlarının, nasıl kaldırıldığını bir düşünün. Yazarlarımız, en ünlü yazarlarımız, karşı koymak için neler yapmadılar! "Terkipler kalkarsa Türkçe yazı yazılamaz... Dilimiz çirkinleşir..." dediler: Genç Kalemçiler'e ters baktılar, saldırdılar. Genç Kalemçiler'e yenildi, bozuldu, ezildi sandık. Bir de baktık ki onların dediği oluvermiş, terkipler ortadan kalkıvermiş. Dilimize bir güzellik verdikleri söylenen o terkipler bize bir çirkin görünüverdi!

0 kelimeleri atacak olursak birbirimizle anlaşamayacakmışız; yeni kelimeler uydurma imiş, kimse bilmiyormuş. Doğrusu, biz eski kelimeleri bilmiyoruz da asıl yeni kelimeleri biliyor, asıl onları anlıyoruz. Bunu görmek istemiyorlar.

Yazarlarımızın çoğunun yeni dile karşı koymaya kalkmalarının dil için de, o yazarlar için de büyük bir kötülüğü oluyor. Dil

için de kötülüğü oluyor, çünkü yeni dil, yazarların, yani kendisini asıl kullanacak kimselerin payı olmadan kuruluyor; bu yüzden birtakım zevksizliklerin önüne geçilemiyor. Yazarlarımız için kötü oluyor, çünkü yarın onlar küçük düşecekler. Bu dili ister istemez kullanacaklar, daha doğrusu isteyerek, ötedenberi istediklerini sanarak kullanacaklar. Bunun böyle olacağına hiç şüphemiz yok. Çünkü bu iş şunun bunun istemesiyle, buyurmasıyla olmuyor; bu iş yüz yıldan beri bütün ulusun buyurmasıyla oluyor. Türk topluluğu yeni bir dil arıyor, istediğini istediği gibi söyleyecek, kafa dili olabilecek bir dil arıyor. Yazarların buna karşı koymaları değil, bunu anlayıp o dilin kurulmasına çalışmaları gerekir.

Nurullah ATAÇ. Türkmen dili